

GEMEENTERAAD

Datum raadsvergadering : 20 november 2014

Punt : 14

Onderwerp : **Herindelingscommissie**

Portefeuillehouder : Fractievoorzittersoverleg

Afdeling : Griffie

Vragen bij : W. Wijmenga-Bruinsma

Voorstel

Voorgesteld wordt:

1. De verordening op de gezamenlijke herindelingscommissie Franekeradeel, Het Bildt, Littenseradiel en Menameradiel vast te stellen
2. De kosten die voortvloeien uit de herindelingscommissie ten laste te brengen van het herindelingsbudget dat eerder door de raden beschikbaar is gesteld.

Inleiding

Het herindelingsproces is op te knippen in drie fasen. We zitten nu in fase 2.

- Fase 1 verkennen: juli 2012 – oktober 2013
- Fase 2 herindelingsadvies: heden – mei 2016
- Fase 3 inrichten operationele gemeente: mei 2016 – januari 2018

Op 5 juni 2014 heeft de raad het plan van aanpak herindeling vastgesteld, gericht op fase 2. Fase 2 resulteert in een herindelingsadvies waarin de missie en visie van de nieuwe gemeente wordt weerspiegeld. In fase 3 worden de concrete stappen gezet om de visie in praktijk te brengen.

Probleemstelling

Dit voorstel is gericht op de rol van de raad in het herindelingsproces. Belangrijkste vragen zijn:

- Hoe zorg je dat je als raad richting kunt geven aan het proces van herindeling als dat gewenst is?
- Hoe kom je als afzonderlijke raden gezamenlijk tot een gezamenlijk standpunt?
- En hoe zorg je dat insprekers in dit proces tot hun recht komen?

De rol van de raad zal in fase 2, waarin de uitdagingen en ambities van de nieuwe gemeente worden bepaald, anders zijn dan in fase 3 die vooral in het teken staat van de uitvoering. Om deze reden is dit voorstel toegespitst op fase 2. Later zal worden bekeken of dit model ook werkbaar is in fase 3.

Argumenten

Wij zijn niet de eerste gemeenten die voor dit proces staan. Het wiel wordt gelukkig niet opnieuw uitgevonden. In plaats daarvan is gebruik gemaakt van de ervaringen van andere gemeenten. Dit heeft geleid tot het model zoals dat nu voorligt. Met dit model is aansluiting gezocht op het plan van aanpak herindeling zoals dat eerder dit jaar door de stuurgroep aan de raden is aangeboden en vastgesteld.

Kanttelingen

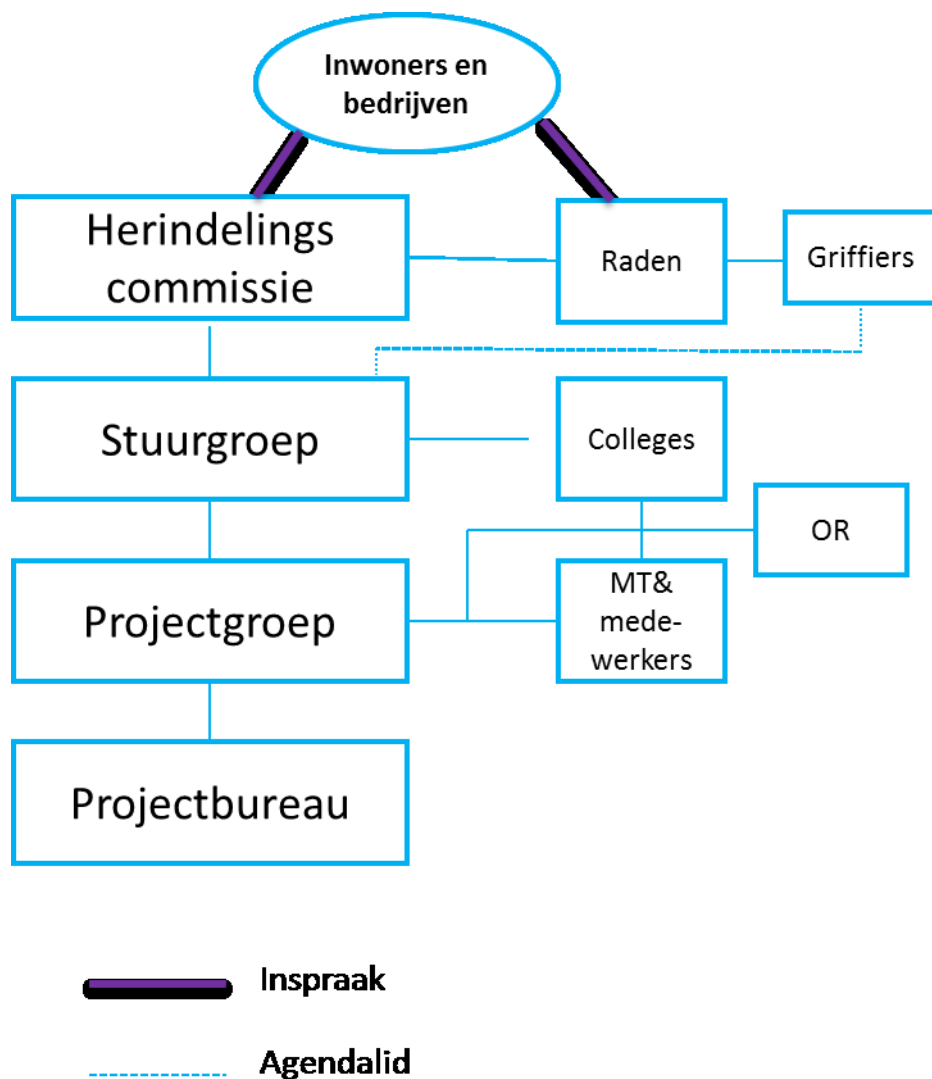
Het plan van aanpak herindeling gaat uit van een krachtig centraal orgaan (de herindelingscommissie) waar de discussie (meningsvorming) centraal wordt gevoerd en de besluitvorming decentraal in de afzonderlijke raden plaatsvindt.

Hiervoor is gekozen omdat de individuele raden een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben wat betreft de totstandkoming van de nieuwe gemeente. Door dit model van een centrale commissie wordt recht gedaan aan het gezamenlijke proces.

Aanpak/organisatie

De raden worden gezamenlijk in positie gebracht door de herindelingscommissie op te richten. De technische uitwerking vindt plaats in de regeling: Verordening op de gezamenlijke herindelingscommissie Franekeradeel, Het Bildt, Littenseradiel en Menameradiel. In deze oplegger wordt uitgelegd hoe de praktijk er uit zal gaan zien.

De herindelingscommissie wordt ingebed in de structuur zoals die eerder door de colleges is opgezet (stuurgroep, projectgroep etc.). De herindelingscommissie maakt het mogelijk de Westergo raden gezamenlijk te betrekken bij de totstandkoming van de nieuwe gemeente. De herindelingscommissie staat in directe relatie met de stuurgroep herindeling en de inwoners. Schematisch ziet dit er als volgt uit:

Hoe werkt het in de praktijk:

Hieronder is voor een aantal kernzaken de praktijk uiteengezet.

Samenstelling commissie en binding met de individuele raden

Iedere raad wordt gevraagd namens iedere raadsfractie 1 lid voor te dragen voor de gezamenlijke herindelingscommissie. In Menameradiel zullen dus zes leden worden afgevaardigd in de gezamenlijke herindelingscommissie. De taakverdeling tussen de raad en de herindelingscommissie is vergelijkbaar met de commissie Sociaal Domein. De raad neemt het besluit en alles wat zich voorafgaand aan het besluit afspeelt over herindelingszaken vindt plaats in de herindelingscommissie.

De raden ontvangen de vergaderstukken en notulen van de herindelingscommissie zodat ze kunnen volgen wat zich in de commissie afspeelt. De vertegenwoordigers van de fracties in de herindelingscommissie zijn uiteraard vrij om inhoudelijk af te stemmen met de eigen fractie.

Omgaan met voorstellen uit de stuurgroep:

De herindelingscommissie behandelt de voorstellen die uit de stuurgroep komen meningsvormend. Als de herindelingscommissie zich kan vinden in het voorstel dan gaat het door naar de individuele raden. Iedere raad bepaalt zelf hoe het voorstel in de eigen gemeente wordt behandeld. Wel nemen de individuele raden tegelijkertijd het besluit. Daarvoor zijn de vergaderschema's op elkaar afgestemd. Het is nodig dat de raden een eensluidend besluit nemen. Als in de herindelingscommissie blijkt dat dit niet haalbaar is, zal de stuurgroep het voorstel terugnemen. Bij het raadsvoorstel komt een oplegger met de uitkomsten van de discussie in de herindelingscommissie. Hierin wordt het standpunt opgenomen van alle leden van de herindelingscommissie.

Inspreken

Er is een inspraakmogelijkheid bij zowel de herindelingscommissie als de individuele raden. De inspraakmogelijkheid bij de herindelingscommissie is opgenomen om belanghebbenden de kans te geven voorafgaand aan de meningsvorming het standpunt kenbaar te maken. Daarbij komt dat de herindeling een centraal dossier is, inspreken op centraal niveau is dan effectiever dan inspreken in 1 bepaalde gemeente. Naast de reguliere inspraak is het mogelijk dat de herindelingscommissie aparte hoorzittingen organiseert.

Procedure rond totstandkoming herindelingsadvies

Gezien de zwaarte van dit onderwerp wordt een aanvullende procedure voorgesteld ten aanzien van de totstandkoming van het herindelingsadvies. Wanneer het herindelingsontwerp door de stuurgroep wordt aangeboden zullen de individuele raden eerst elk afzonderlijk een hoorzitting organiseren. Dit om inwoners de kans te geven tijdig in het proces in de eigen gemeente in te spreken. Na de hoorzittingen komt het stuk op de agenda van de herindelingscommissie en geldt de reguliere procedure. Voor het herindelingsadvies geldt dezelfde routing.

Aanwezigheid leden stuurgroep bij vergadering herindelingscommissie

De stuurgroep wordt in principe standaard uitgenodigd om plaats te nemen aan tafel en mee te doen aan de beraadslagingen op de manier zoals het college dit doet in de reguliere raads(commissie) vergaderingen.

Invullen kaderstellen / klankbord functie:

De herindelingscommissie is klankbord van de stuurgroep bij de uitvoering van het plan van aanpak over hoofdonderwerpen die politiek-bestuurlijk van belang zijn. Het college heeft in het plan van aanpak herindeling zes thema's benoemd waarvoor in fase 2 een plan van aanpak wordt opgesteld.

1. Nabij besturen (interactie burger / bestuur)
2. Naamgeving
3. Beleidsontwikkeling
4. Planning & control
5. Personeel
6. Communicatie

Voor de eerste drie thema's zullen de raden worden gevraagd om vooraf input leveren (kaders te stellen). Daarnaast kunnen de raden het wenselijk vinden om over andere zaken vooraf input te leveren. Om tijdig te kunnen weten wanneer relevante zaken aan bod komen is de volgende procedure opgezet:

1. Er zal worden gewerkt met een termijnagenda waar alle relevante acties op staan. De agendaoverleg kan bekijken op welke onderdelen de herindelingscommissie al dan niet moet worden betrokken.
2. De griffiers zijn namens de herindelingscommissie agendalid van de stuurgroep zodat ze feeling houden met de werkzaamheden van de stuurgroep.
3. De griffiers en de voorzitters van de raad zullen monitoren of er onderwerpen aan staan te komen waar de raden mogelijk inbreng willen leveren.

Littenseradiel

Deze regeling is integraal van toepassing voor de gemeente Littenseradiel. Echter omdat zij in drie herindelingsprocedures zitten zullen zij in voorkomende gevallen zelf de afweging maken wel of geen gebruik te maken van deelname.

Financiën

De kosten die samenhangen met de herindelingscommissie worden per gemeente gedekt uit het reeds beschikbaar gestelde herindelingsbudget. Bij kosten kunt u denken aan: vergaderkosten, voorlichtingen, gezamenlijke activiteiten raden, notuleerservice etc. De kosten van de gezamenlijke activiteiten worden door drieën gedeeld.

Juridische grondslag

-

Communicatie

Bijlagen

De verordening op de gezamenlijke herindelingscommissie Franekeradeel, Het Bildt, Littenseradiel en Menameradiel.

Menaam, 22 september 2014

Fractievoorzittersoverleg van Menameradiel,

de griffier,

de voorzitter,